

Een ijskoud wandelparadijs

Vooraf in de zomer weten toeristen de Noordkaap te vinden. Maar ook in de winter is deze trip de moeite waard. Dan voel je pas echt hoe het is om aan het einde van de wereld te leven.

TEKST EN FOTO'S LINDA KORSTEN / TEKSTBUREAU LINK & CO

Hammerfest is één van de laatste haltes op weg naar de Noordkaap. Buiten giert de wind over de ijzige sneeuw rond de *gamme*, een traditionele turfhut waarin de Sami, de oorspronkelijke bewoners van deze streek, vroeger woonden. Midden in de hut laait het vuur hoog op. Een Sami vrouw zingt een *joik*, een traditioneel lied waarmee een plaats of persoon wordt geëerd. Dit lied is voor haar vader. “Le la lo”, zingt ze, “le la lo.” De tranen staan in haar ogen. Ik denk aan een gesprek dat ik voor vertrek had met mijn moeder. “Ach, de Noordkaap,” zei ze toen ik vertelde waar ik naartoe ging. “Daar had opa altijd nog een keer naartoe gewild.”

Het is hartje winter als ik afreis naar Hammerfest, in Finnmark, de noordelijkste provincie van Noorwegen. Het stadje, ruim 9000 inwoners, is wereldser dan je zou vermoeden. Dankzij de warme golfstroom is de haven ijsvrij en dat maakt de stad al vanaf de 18e eeuw een geliefde uitvalsbasis voor Arctische jagers en vissers.

Het mag een uithoek zijn, de mensen hebben het er goed. Je verdient er zo een ton per jaar, of je nu in de visserij werkt – waar je dit bedrag in nog geen half jaar binnentikt – of in de LNG-centrale. Deze centrale zet gas uit de gasbel Snøhvit (Sneeuwwitje) onder de Barentsz-zee om in een

vloeibare brandstof. LNG staat voor Liquefied Natural Gas.

De Noren hebben er geen enkel probleem mee, energiewinning in een kwetsbaar en waardevol gebied als de Arctische zeeën. Ze zijn gek op de natuur, ze lijken wel iedere vrije minuut door te brengen met outdoor-activiteiten. Maar ze gaan er ook heel nuchter mee om, dat is iets wat je je hier vanzelf aanleert. Ze zien er geen probleem in hun natuurlijke hulpbronnen aan te boren. En ze eten ook simpelweg wat moeder

natuur in deze streken te bieden heeft. Ik schrik er iedere keer weer van als ik gewokt walvisvlees of walviscarpaccio op het menu zie staan.

Er zijn genoeg toeristen die het graag een keer willen proeven – naar verluidt is het niet eens echt lekker. Wanneer je de Noren vraagt naar het doden en eten van dieren als walvissen en zeehonden slaken ze een diepe zucht en vertellen ze maar weer eens over de ‘humane’ manier van jagen. De walvisvangst is bijvoorbeeld aan alle kanten gereguleerd, je moet een opleiding volgen zodat je een walvis snel kunt doden en er gaat een controleur mee zodat er niet meer dan het quotum wordt gevangen. Die pragmatische instelling zie je ook bij de Sami. Zij jagen al eeuwen op de lokale wilde dieren, het hoort bij hun cultuur.

De natuur rond Hammerfest is prachtig, een echt wandelparadijs. Er komen veel toeristen omdat het een aanlegplaats is van de Hurtigruten, de beroemde postboot die langs de kust op en neer vaart. Tegenwoordig is het een populaire (en luxe) cruise. Maar het is nog veel meer, voor de Noren heeft een tripje bijna de status van een bedevaart. Er zijn mensen aan boord die ieder jaar ‘op bedevaart’gaan. ▶

